

Offentliggjort d. 27. oktober 2020 på Vidensportalen V.dk

Generationsskifte af danske virksomheder til fonde©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen, Advotax Advokatfirma
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*
www.v.dk

Med et lovforslag fra 7. oktober 2020 samler Skatteministeriet nu op på en politisk aftale fra 2018 om generationsskifte af danske virksomheder til fonde. Lovforslaget indebærer i korthed, at en virksomhedsejer, der driver virksomhed i selskabsform, kan overdrage aktierne i selskabet som gave eller arv til en erhvervsdrivende fond skatte- og afgiftsfrit for *virksomheds-ejeren*. I stedet skal fonden betale en ”stifterskat”.

Reglerne om generationsskifte af virksomheder til fonde har været nogen tid undervejs.

En lempeligere beskatning indgik som et led i aftalen om Vækstplan DK fra 2013. Regeringen nedsatte herefter en tværministeriel arbejdsgruppe, som i 2015 fremlagde et forslag til en konkret model for overdragelse af virksomheder til fonde. Dette forslag mødte dog væsentlig kritik, og siden blev nedsat en ny arbejdsgruppe, nu også med eksternt deltagelse. Denne sidste arbejdsgruppe fremlagde i 2018 et nyt forslag til en konkret model, som den daværende regering sammen med Socialdemokratiet og Radikale Venstre i december 2018 aftalte at følge.

Skatteministeriet offentliggjorde i efteråret 2019 et lovudkast herom, omtalt i disse spalter den 2. november 2019. Lovudkastet blev fulgt op ved et lovforslag fra 26. marts 2020, som dog blev nedprioriteret som følge af covid-19-situationen. Nu er lovforslaget så blevet genfremsat i dette folketingsår og forventes at træde i kraft 1. januar 2021.

Offentliggjort d. 27. oktober 2020 på Vidensportalen V.dk

Modellen

Den nye model indebærer i hovedtræk, at en virksomhedsejer, der driver virksomhed i selskabsform, kan overdrage aktierne i selskabet til en erhvervsdrivende fond skatte- og afgiftsfrit for virksomhedsejeren.

Den skat, der ellers ville blive udløst som følge af overdragelsen - i de ny regler betegnet "stifterskat" - vil i stedet påhvile fonden, som skal udrede skatten i takt med, at fonden modtager udbytte fra virksomheden eller sælger virksomheden.

Det er en central forudsætning for at kunne anvende reglerne om skatte- og afgiftsfri overdragelse, at virksomhedsejeren overdrager aktierne vederlagsfrit, dvs. som gave eller arv til den erhvervsdrivende fond. Næppe alle virksomhedsejere vil finde denne grundbetingelse attraktiv.

Betingelser for skattefri overdragelse

Det er en grundlæggende forudsætning for skattefri overdragelse af en virksomhed til en fond, at der så at sige er vandtætte skodder mellem virksomhedsejeren og fonden. Ved en overdragelse til en fond efter de foreslåede regler vil virksomhedsejeren således i princippet opgive sin indflydelse på og økonomiske interesser i virksomheden.

Betingelserne for at anvende ordningen skal ses i dette lys.

Overdragelse som gave eller arv

Som allerede nævnt er det et centralt led i de nye regler, at overdragelsen af virksomheden (selskabet) skal ske vederlagsfrit til fonden. Den omstændighed, at fonden ved overdragelsen bliver forpligtet til at betale den beregnede stifterskat, skal ikke anses som en "betaling".

Offentliggjort d. 27. oktober 2020 på Vidensportalen V.dk

Endvidere er det et krav, at værdien af den overdragne virksomhed, dvs. værdien af aktierne, med fradrag af stifterskatten, skal tilfalde fondens grundkapital. Det betyder, at værdien af aktierne som en del af grundkapitalen som udgangspunkt ikke kan uddeles.

Ingen fortrinsret for virksomhedsejeren eller dennes familie

Det vil efter lovforslaget ikke være muligt at anvende de foreslåede regler, hvis medlemmer af en bestemt familie eller visse familier måtte være tillagt fortrinsret til uddelelser fra fonden.

Det vil heller ikke blive muligt at bruge reglerne, hvis medlemmer af en bestemt familie eller visse familier er tillagt fortrinsret til at indtage en bestemt stilling eller til på anden måde, herunder i form af arbejdsvederlag, at oppebære økonomiske ydelser **fra fonden eller fra en virksomhed, som fonden ejer**. Undtaget herfra er dog hverv som medlem af bestyrelsen i fonden. Nærtstående til stifteren kan dog kun udgøre et flertal i fondsbestyrelsen, hvis fondsmyndigheden efter erhvervsfondslovens regler har meddelt samtykke hertil.

Udover disse krav til berigtigelsen og fondens drift omfatter de foreslåede regler en række nærmere krav, dels vedrørende selve fonden, og dels vedrørende den overdragne virksomhed.

Fondens formål

Efter lovforslaget er det således en betingelse, at fonden på overdragelsestidspunktet har til formål at eje og drive den virksomhed, som direkte eller indirekte ejes af det selskab, hvis aktier overdrages til fonden.

Kravet til fondsformålet skal efter lovforslaget ses i lyset af, at det vedtægtsmæssige formål for en fond som udgangspunkt ligger varigt fast, og videre, at vedtægtsændringer, herunder ændring af formålet, kræver tilladelse fra fondsmyndigheden. Det er således som det meget klare udgangspunkt ikke en mulighed at foretage en efterfølgende vedtægtsændring med henblik på en direkte eller indirekte begunstigeelse mv. af stifteren.

Offentliggjort d. 27. oktober 2020 på Vidensportalen V.dk

Kun overdragelse af ”aktiv” virksomhed

Det er ligeledes en betingelse, at virksomheden i det selskab, som overdrages til fonden, ikke i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse. Med andre ord: Hvis selskabets virksomhed er omfattet af den såkaldte pengetanksregel, vil det ikke være muligt at anvende de foreslåede regler.

Meget summarisk beskrevet anses et selskabs virksomhed som passiv kapitalanbringelse i overvejende grad, hvis mindst 50 pct. af selskabets indtægter stammer fra fast ejendom eller besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lignende, eller hvis mindst 50 pct. af selskabets aktiver udgøres af sådanne aktiver, med mindre de pågældende aktiver indgår i virksomhedens aktive del. Driver selskabet eksempelvis virksomhed med hoteldrift, henregnes selskabets hotelejendomme således til virksomhedens aktive del.

Betingelse om at virksomheden i det selskab, som overdrages til fonden, ikke i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse, sammenholdt med, at den til enhver tid værende saldo på stifterskatten skal forrentes og i første række skal anvendes til betaling af stifterskatten, jf. nærmere nedenfor, vil formentligt medføre overvejelser om betydelige udbytteudlodninger, før overdragelse af aktierne til en fond.

Kapital- og stemmekrav

Efter lovforslaget er det for det tredje en betingelse, at fonden - efter overdragelsen af en konkret aktiepost til fonden - ejer mindst 25 pct. af aktiekapitalen og mere end 50 pct. af stemmerettighederne i det overdragne selskab. Udformningen af dette krav giver efter lovforslaget mulighed for, at reglerne kan anvendes ved overdragelse i flere tempi.

Bestemmende indflydelse

I lovforslaget er endvidere medtaget regler, der for koncernstrukturer helt overordnet skal sikre, at fonden reelt får en bestemmende indflydelse over den erhvervsvirksomhed, som ønskes overdraget til fonden efter de foreslåede regler.

Offentliggjort d. 27. oktober 2020 på Vidensportalen V.dk

Det er således et krav, at mindst halvdelen af værdien af de aktiver, bortset fra aktier, som fonden indirekte eller bliver ejer eller medejer af som følge af overdragelsen, ejes enten af fonden selv eller af selskaber, som fonden direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse over.

Fordeling af udbytte fra virksomheden

Endelig er det efter lovforslaget en betingelse, at udbytte af aktierne i selskabet skal tilfalde fonden med mindst samme andel som fondens andel af kapitalen. Et krav, der kan få betydning, hvis der er forskellige aktieklasser, og hvor retten til udbytte er forskellig fra aktieklasser til aktieklasser. Ligeledes er det et krav, at udbytte af aktier i selskaber, som fonden bliver indirekte ejer eller medejer af som følge af overdragelsen, indirekte skal tilfalde fonden med mindst samme andel som fondens indirekte ejerandel af selskabet.

Meddelelse til Skattemyndighederne

Ønsker en skatteyder, dvs. virksomhedsejeren, at anvende de foreslåede regler i forbindelse med overdragelse af virksomheden til en fond, skal parterne, dvs. virksomhedsejeren og fondens, beslutning herom meddeles skattemyndighederne inden udløbet af virksomhedsejers frist for rettidig indgivelse af oplysninger (selvangivelse) for det år, hvor overdragelsen af virksomheden til fonden har fundet sted.

Konsekvenser for virksomhedsejeren

Som allerede nævnt vil de foreslåede regler betyde, at virksomhedsejeren ikke skal beskattes af en gevinst ved overdragelse af aktierne til fonden. Omvendt kan et tab ved overdragelsen ikke anvendes til modregning i andre aktiegevinster m.v.

Har virksomhedsejeren, hvad der betegnes som en negativ anskaffelsessum på aktierne, skal virksomhedsejeren dog betale skatteværdien af den negative anskaffelsessum forud for overdragelsen til fonden.

Offentliggjort d. 27. oktober 2020 på Vidensportalen V.dk

Konsekvenser for fonden

Fonden vil på sin side være skatte- og afgiftsfri af værdien af de aktier, som fonden modtager som gave eller arv.

Som nævnt skal fonden imidlertid betale en beregnet stifterskat, som forfalder successivt i takt med, at fonden modtager udbytte fra virksomheden eller sælger virksomheden.

Stifterskatten opgøres på grundlag af den avance, som udløses hos den hidtidige aktionær ved overdragelsen, og beregnes med skattesatsen for fonde, aktuelt 22 pct. Den til enhver tid værende saldo for stifterskatten skal efter lovforslaget forrentes med en rentesats på 1 procentpoint over Nationalbankens diskonto, dog mindst med 1 pct. p.a., indtil saldoen er nedbragt til 0 kr.

Har fonden et almennyttigt uddelingsformål, kan fonden afdrage på stifterskatten ved at anvende årets indkomster til uddelinger og hensættelser til almennyttige formål.

Andre overdragelser til fond

Udenfor de ovennævnte tilfælde vil overdragelse af en virksomhed til en fond efter omstændighederne kunne udløse et betydeligt skattetilsvær, med mindre Skatterådet forudgående har meddelt tilladelse til overdragelsen.

— o —